

woonbond

de stem van hurend nederland

Thema bijeenkomst betaalbaarheid VTW

*Bijdrage Woonbond
22 juni 2021*

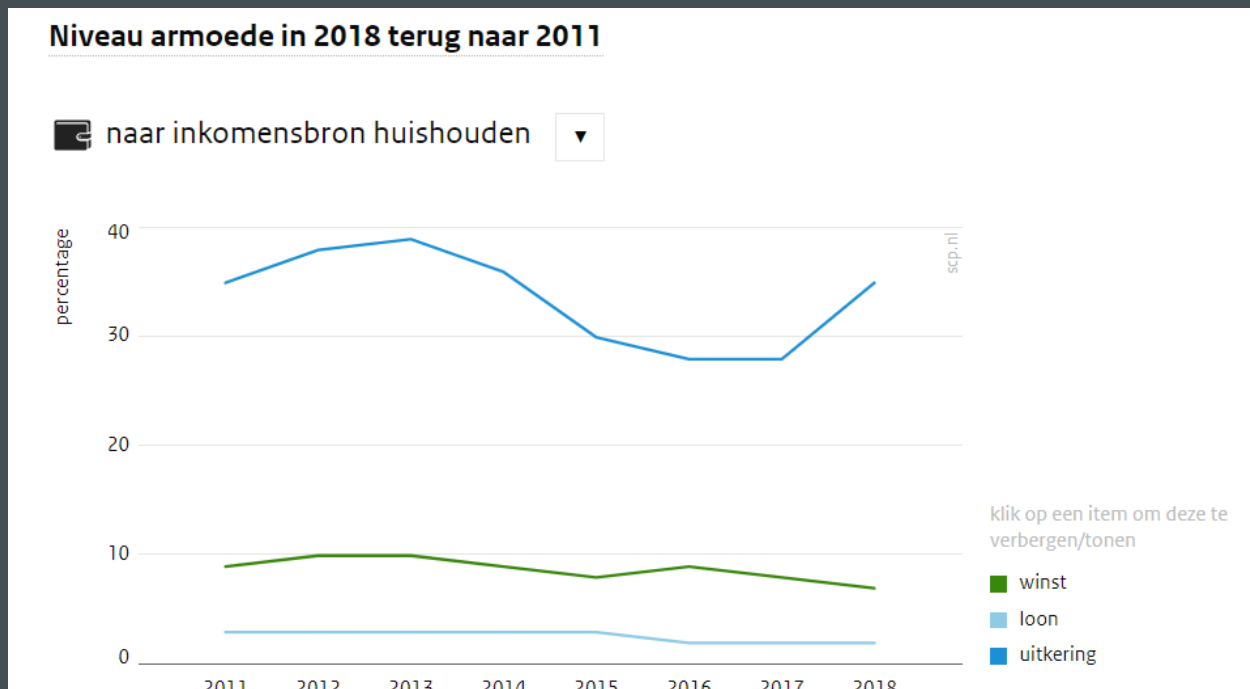

Inleiding

Nibud heeft in opdracht van Aedes & Woonbond onderzoek gedaan naar de ontwikkeling van de financiële positie van kwetsbare huurders (bijstand & rond minimumloon) & mogelijke oplossingen. Ook SCP rapporteert jaarlijks in de “Sociale staat van Nederland”.

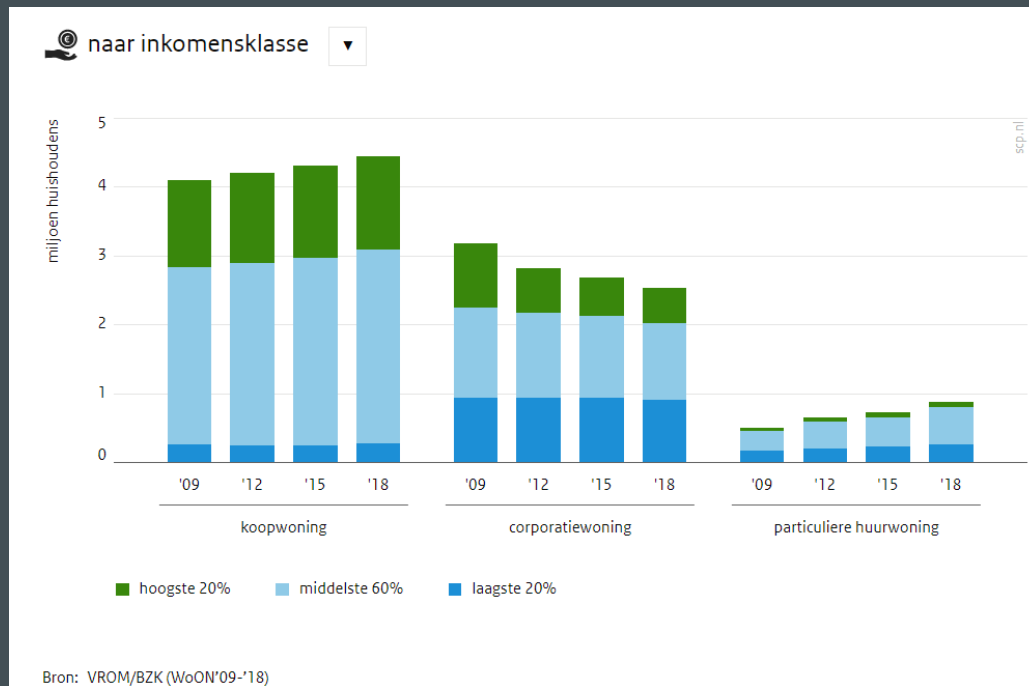
SCP – de sociale staat van Nederland

SCP wijst er op dat na de financiële crisis er afname is van armoede 2013. Voor Nederlanders in de uitkering is echter een stijging van armoede zichtbaar na 2015.

SCP – de sociale staat van Nederland

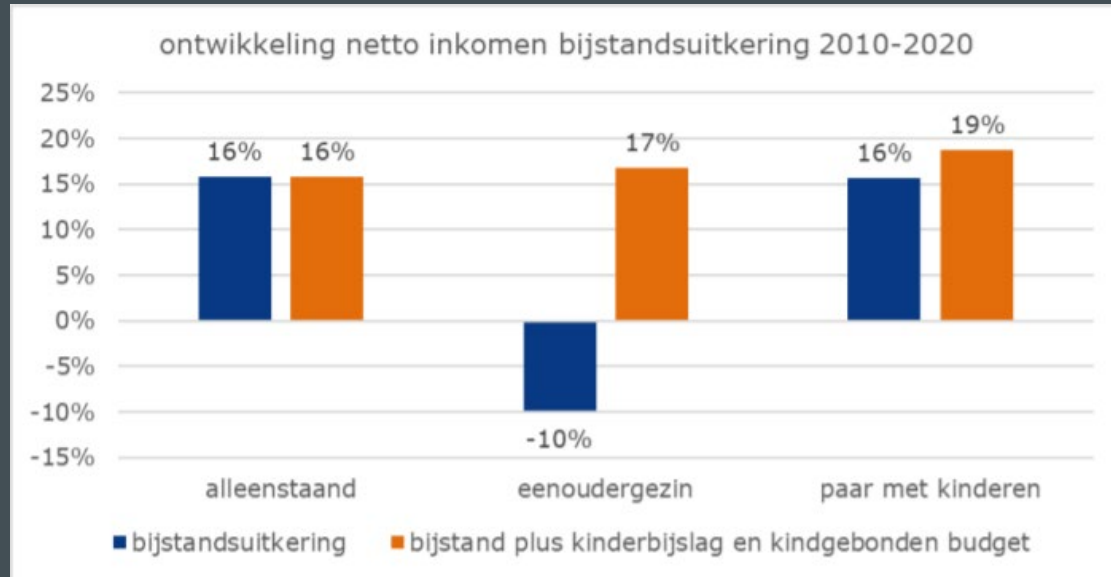
Corporatiewoningen worden steeds meer het domein van de laagste 20% qua inkomens. De middelste 60% en hoogste 20% wonen steeds minder in een corporatiewoning. Maatregelen voor betaalbaarheid door corporaties landen zodoende steeds meer bij de laagste 20%.

Ontwikkeling financiële positie kwetsbare huurders

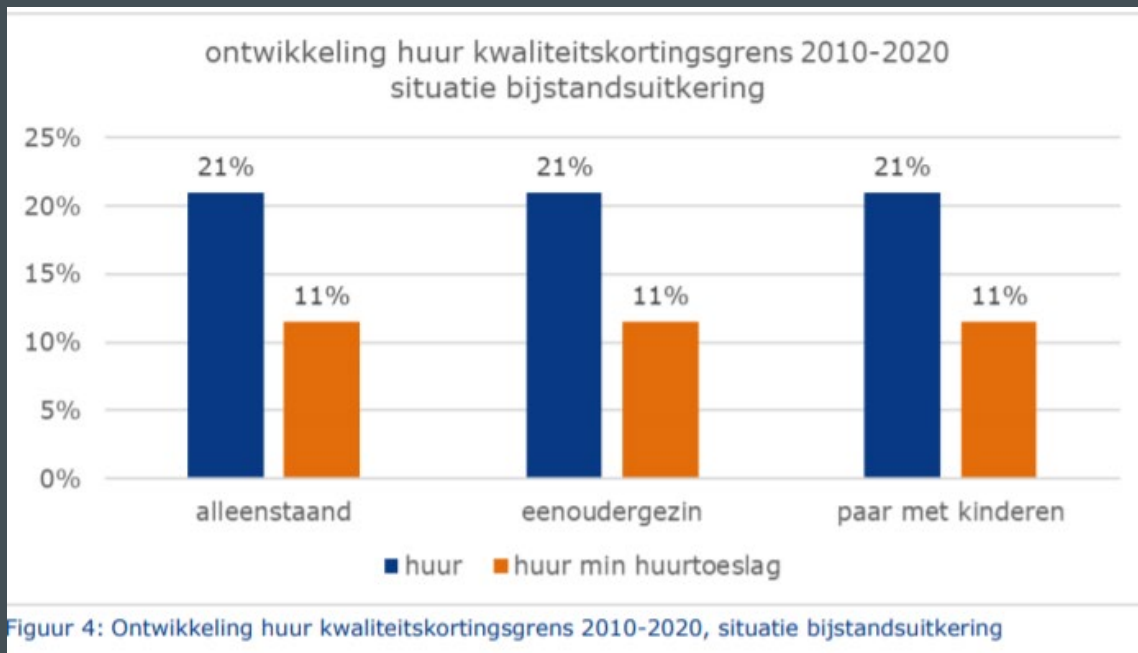
- Huur
- Inkomsten
- Gevolgen voor Passend Toewijzen

Ontwikkeling inkomen 2010-2020 op bijstandsniveau

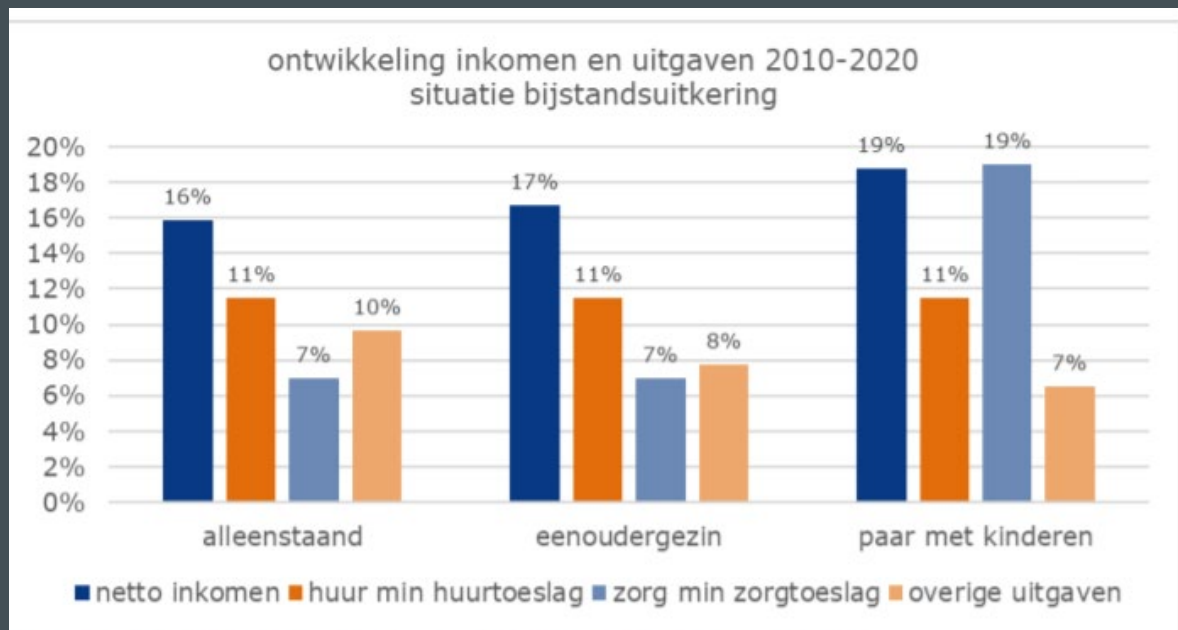
Figuur 2: Ontwikkeling bijstandsuitkering inclusief vakantietoeslag, 2010-2020

Ontwikkeling huur 2010-2020

Ontwikkeling totaal 2010-2020

Figuur 8: Ontwikkeling inkomen en uitgaven bijstandsuitkering, 2010-2020

Ontwikkeling totaal 2010-2020

- Netto inkomen op bijstandsniveau harder gestegen dan huur
- Zorgkosten hebben grotere variatie (bij paren met kinderen +19%)

Specifieke problemen

- Hogere huur
- Paren met kinderen

Specifieke problemen: hogere huur

Tabel 4: Betaalbaarheid basisbedragen in 2020 op bijstandsniveau (bedragen in euro's per maand)

Huurniveaus	Alleenstaand	Alleenstaand 2 kinderen	Paar 2 kinderen
Kwaliteitskortingsgrens	59	174	-9
Aftoppingsgrens	-6	94	-89
Liberalisatiegrens	-77	20	-163
Net boven liberalisatiegrens (€ 800)	-508	-393	-576

- Alleenstaanden in de bijstand kunnen kwaliteitskortingsgrens betalen, meer niet
- Alleenstaanden met 2 kinderen kunnen tot aan de liberalisatiegrens betalen
- Paar met 2 kinderen kunnen zelfs huur op kwaliteitskortingsgrens niet betalen

Specifieke problemen: paren met kinderen

Tabel 1: Begroting met basisbedragen bij een inkomen op bijstandsniveau (2020)

Begrotingspost	Alleenstaand	Alleenstaand 2 kinderen	Paar 2 kinderen
INKOMEN			
Bijstandsuitkering incl. vakantietoeslag	1.053	1.053	1.503
Zorgtoeslag	104	104	199
Huurtoeslag	199	199	199
Kinderbijslag	0	195	195
Kindgebonden budget	0	468	202
Kinderopvangtoeslag	0	0	0
Totaal besteedbaar inkomen	1.356	2.019	2.298
UITGAVEN			
Huur	432	432	432
Energie en water	102	154	165
Lokale lasten	0	0	0
Telefoon, televisie, internet	59	63	74
Zorgverzekering	149	149	298
Overige verzekeringen	20	24	32
Onderwijs	0	53	53
Kinderopvang	0	0	0
Contributies en abonnementen	22	52	71
Vervoer	25	62	87
Totaal vaste lasten	809	989	1.212

kinderen

Paren met kinderen in de bijstand komen slecht uit de cijfers:

Alleenstaanden met kinderen krijgen veel meer kindgebonden budget, maar wel hogere lasten

Oplossingen

- Inkomsten
- Huur

Oplossingen

Inkomsten versus huur

De financiële positie van kwetsbare huurders kan zowel worden verbeterd door de inkomsten te vergroten als de kosten (huur, zorg, etc) te verlagen.

Hierbij zijn de volgende opties onderzocht:

- Verhogen bijstand & minimumloon 10/20/30/40%
- Huurverlaging 5-10%
- Verhogen kindgebonden budget
- Uitbreiden huurtoeslag
- Afschaffen eigen risico zorgverzekering

Oplossingen

Verhogen bijstand & minimumloon 10/20/30/40%

Tabel 15: Effect verhoging met bijstand met 10, 20, 30 of 40 procent (situatie bijstand)

	Alleenstaand					Alleenstaand 2 kinderen					Paar 2 kinderen				
	0%	10%	20%	30%	40%	0%	10%	20%	30%	40%	0%	10%	20%	30%	40%
Kwaliteitskortingsgrens	59	164	270	375	480	174	279	385	490	595	-9	141	292	442	592
Aftoppingsgrens	-6	99	205	310	415	94	199	304	410	515	-89	61	211	362	512
Liberalisatiegrens	-77	28	134	239	344	20	125	230	336	441	-163	-13	137	288	438
Boven liberalisatiegrens	-508	-403	-297	-192	-87	-393	-288	-182	-77	28	-576	-426	-275	-125	25
(€ 800)															
Vershil t.o.v. 0%		105	211	316	421		105	211	316	421		150	301	451	601

Oplossingen

Verhogen bijstand & minimumloon 10/20/30/40%

Bij verhoging van de bijstand met 10% verbetert de betaalbaarheid aanzienlijk. Voor alleenstaanden zijn alle huren onder de liberalisatiegrens betaalbaar volgens het model. Paren met kinderen komen nog licht te kort. Voor hen is een huur op de liberalisatiegrens betaalbaar wanneer de bijstand met 20% wordt verhoogd.

Oplossingen

Huurverlaging 5-10%

Tabel 22: Effect huurverlaging met 5 of 10 procent (situatie bijstandsniveau)

	Alleenstaand			Alleenstaand 2 kinderen			Paar 2 kinderen		
	uitgangs- situatie	huurverlaging		uitgangs- situatie	huurverlaging		uitgangs- situatie	huurverlaging	
		5%	10%		5%	10%		5%	10%
Kwaliteitskortingsgrens	59	59	59	174	174	174	-9	-9	-9
Aftoppingsgrens	-6	4	15	94	105	116	-89	-78	-67
Liberalisatiegrens	-77	-55	-33	20	56	93	-163	-127	-90
Boven liberalisatiegrens (€ 800)	-508	-468	-428	-393	-353	-313	-576	-536	-496
<u>Verskil t.o.v. 0%</u>									
Kwaliteitskortingsgrens		0	0		0	0		0	0
Aftoppingsgrens		10	21		11	22		11	22
Liberalisatiegrens		22	44		36	73		36	73
Boven liberalisatiegrens (€ 800)		40	80		40	80		40	80

Oplossingen

Verhogen kindgebonden budget

Tabel 19: Effect verhogen kindgebonden budget voor paren met alleenstaande ouderkop (situatie bijstand)

	paar 2 kinderen		
	kindgebonden budget		verschil
	+ 0	+ aok	
Kwaliteitskortingsgrens	-9	261	270
Aftoppingsgrens	-89	181	270
Liberalisatiegrens	-163	107	270
Boven liberalisatiegrens (€ 800)	-576	-306	270

- Wanneer het kindgebonden budget voor een paar met 2 kinderen wordt verhoogd (gelijk aan die van alleenstaanden) neemt de betaalbaarheid fors toe

Oplossingen

Uitbreiden huurtoeslag

Opties:

- Verlagen basishuur (“eigen bijdrage”)
- Verhoging vergoeding deel kwaliteitskortingsgrens-aftoppingsgrens
- Huurtoeslag beschikbaar stellen boven liberalisatiegrens

Oplossingen

Uitbreiden huurtoeslag

Deel kwaliteitskortingsgrens-aftoppingsgrens vergoeden voor 75% ipv 65% helpt ca 20eu p/m voor huurders met relatief hoge huur

Tabel 24: Effect verhoging tarief huurtoeslag 65 naar 75 procent (situatie bijstandsniveau)

	Alleenstaand			Alleenstaand 2 kinderen			Paar 2 kinderen		
	huurtoeslag		verschil	huurtoeslag		verschil	huurtoeslag		verschil
	65%	75%		65%	75%		65%	75%	
Kwaliteitskortingsgrens	59	59	0	174	174	0	-9	-9	0
Aftoppingsgrens	-6	12	18	94	116	22	-89	-67	22
Liberalisatiegrens	-77	-59	18	20	43	23	-163	-140	23
Boven liberalisatiegrens	-508	-508	0	-393	-393	0	-576	-576	0

(€ 800)

Oplossingen

Uitbreiden huurtoeslag

- Verlagen basishuur (“eigen bijdrage”) zorgt er voor dat een groter deel van de huur wordt gecompenseerd door huurtoeslag. In onderstaande variant wordt de eigen bijdrage volledig afgeschaft. Daarmee zou de betaalbaarheid zeer fors verbeteren.

Tabel 29: Effect afschaffen minimum basishuur (situatie bijstandsniveau)

	Alleenstaand			Alleenstaand 2 kinderen			Paar 2 kinderen		
	minimum basishuur		verschil	minimum basishuur		verschil	minimum basishuur		verschil
	wel	niet		wel	niet		wel	niet	
Kwaliteitskortingsgrens	59	292	233	174	407	233	-9	224	233
Aftoppingsgrens	-6	188	194	94	329	235	-89	146	235
Liberalisatiegrens	-77	100	177	20	265	245	-163	82	245
Boven liberalisatiegrens (€ 800)	-508	-508	0	-393	-393	0	-576	-576	0

Oplossingen

Uitbreiden huurtoeslag

- Aanpassen huurtoeslaggrens: hiermee wordt de huurtoeslag ook beschikbaar gesteld boven de huidige liberalisatiegrens. Voor huurders in de bijstand blijft een huur op 800 euro dan nog steeds te duur.

Tabel 26: Effect aanpassing op bijstandsniveau

	Alleenstaand			Alleenstaand 2 kinderen			Paar 2 kinderen		
	huurgrens		verschil	huurgrens		verschil	huurgrens		verschil
	wel	geen		wel	geen		wel	geen	
Boven liberalisatiegrens (€ 800)	-508	-140	368	-393	-43	350	-576	-226	350

Tabel 27: Effect aanpassing op parttime minimumloon

	Alleenstaand			Alleenstaand 2 kinderen			Paar 2 kinderen		
	huurgrens		verschil	huurgrens		verschil	huurgrens		verschil
	wel	geen		wel	geen		wel	geen	
Boven liberalisatiegrens (€ 800)	-394	-38	356	-111	238	349	-319	-76	243

Gevolgen voor Passend Toewijzen

- Passend Toewijzen veronderstelt (onder invloed van de huishoudgrootte) dat een bepaalde huur (lage/hoge aftoppingsgrens) betaalbaar is voor lage inkomens (<23k voor 1ps, <32k voor 2ps en <32k voor 3+ ps)
- Uit het onderzoek van NIBUD dient geconcludeerd te worden dat deze huren NIET passend zijn bij deze inkomensgroepen, dit vraagt om een herziening van passend toewijzen: huur en inkomen moeten daadwerkelijk passend zijn voor huurders
- Huurders in de bijstand kunnen momenteel rond de kwaliteitskortingsgrens betalen

Maatregelen effect:

€ 15 tot € 35:

afschaffen eigen risico zorgverzekering

generieke huurverlaging met 10 procent aanpassen huurtoeslag (65 naar 75 procent)

€ 100 (of meer):

verhoging bijstand en/of minimumloon met 10 procent (of meer)

verhoging kindgebonden budget bij niet-alleenstaanden

Effect afhankelijk van hoogte huur:

Vanaf huurtoeslaggrens ook toegang tot huurtoeslag

Verlaging huur op bijstandsniveau naar kwaliteitskortingsgrens

Vragen?

